

Sportverenigingen tussen tradities en ambities

Meer concurrentie, roep om professionalisering en hoge maatschappelijke verwachtingen.

Deze en andere uitdagingen voor hedendaagse sportverenigingen worden besproken in het boek 'Sportverenigingen: tussen tradities en ambities'.

In Nederland vormen de ruim 25.000 sportverenigingen aangesloten bij NOC*NSF de ruggengraat van de sport. Het aantal verenigingsleden groeide de afgelopen jaren niet meer zo onstuimig als aan het eind van de vorige eeuw. Een trend die dan zichtbaar wordt, is dat er steeds meer mensen buiten de vereniging gaan sporten in fitnesscentra, sportscholen of gewoon zelf met vrienden gaan sporten. Dat leidt tot een afnemend marktaandeel van de georganiseerde sport dat nu tot onder de 50 procent is gedaald. Toch voelen zich nog steeds veel Nederlanders thuis bij de sportverenigingen, maar combineren zij dat vaker met sport op een andere manier. Desondanks neemt de druk op bonden en hun verenigingen wel toe om te concurreren op de markt van sportaanbieders en door nieuwe productontwikkeling meer mensen aan te spreken. Dat leidt vaak tot de roep om meer professionalisering.

Een tweede ontwikkeling is dat verenigingen aangesproken worden op maatschappelijke taken. Overheden en sportbonden verwachten van verenigingen dat zij een bijdrage leveren aan het oplossen van algemene maatschappelijke vraagstukken. Een flink deel van de ruim 25.000 clubs – in 2010 meer dan een kwart – zijn op een of meer van deze terreinen actief. Deze sportclubs gaan daarvoor verbindingen met andere partners aan en ontwikkelen nieuwe ambitieuze initiatieven. Veel maatschappelijke inzet van verenigingen blijft onopgemerkt omdat zij zich niet bewust zijn van de waarde die anderen eraan hechten. Ook mag de waarde van de 'traditionele' door vrijwilligers met veel passie gerunde clubs voor de sportparticipatie en sociale doelen niet worden onderschat. Bovendien menen niet alle verenigingen dat zij binnen de bestaande context nog meer taken op zich moeten nemen.

De publicatie te bestellen via
Arko Sports Media: 030-
7073000;
sport@sportsmedia.nl.

<http://www.sportsmedia.nl/be-stuur-enmanagement/sportverenigingen-tussen-tradities-en-ambities/>

ISBN 978 90 5472 170 3.
Prijs € 29,50 (ex 6% btw)

“Misschien is de belangrijkste les van deze studie wel dat we de complexiteit en diversiteit van de Nederlandse sportwereld dienen te accepteren en als uitgangspunt nemen voor de toekomst. En daarmee het beeld loslaten dat met één en dezelfde aanpak sturing van bovenaf of van onderaf mogelijk zou zijn.”

(uit: Hoofdstuk 10 Toekomst van de sportvereniging: Hoe nu verder?)

In het kader van het Meerjaren onderzoeksprogramma 2007-2010 van het W.J.H. Mulier Instituut is samen met het departement Bestuurs- en organisatiewetenschap (USBO) van de Universiteit Utrecht een omvangrijk onderzoekproject uitgevoerd waarbij sportverenigingen en hun veranderingsvermogen centraal hebben gestaan. Voor dit project zijn verschillende (deel-) onderzoeken uitgevoerd. Studies gebaseerd op literatuur en secundaire bronnen, maar er is door middel van vragenlijsten en interviews ook veel nieuw empirisch materiaal bij verenigingen verzameld. De resultaten van al die onderzoeksinspanningen staan beschreven in deze publicatie.

Neem voor meer informatie contact op met: **Fons Kemper**, f.kemper@mulierinstituut.nl, of **Jan Boessenkool**, j.h.boessenkool@uu.nl.

Mulier Instituut
Postbus 85445
3508 AK Utrecht
T 030-7210220
info@mulierinstituut.nl
www.mulierinstituut.nl

Over de veranderingen die de sport doormaakt en de gevolgen daarvan voor de aard en het karakter van sportverenigingen, wordt de laatste jaren veel gediscussieerd en vaak gespeculeerd. Dat speculeren heeft vooral te maken met het ontbreken van relevant en praktijkgericht onderzoek naar de hoeksteen van de Nederlandse sport: de sportverenigingen. Het Mulier Instituut heeft samen met de Universiteit Utrecht een omvangrijk meerjarenonderzoekproject uitgevoerd waarbij sportverenigingen en hun veranderingsvermogen centraal hebben gestaan. In het boek Sportverenigingen: tussen tradities en ambities wordt een veelzijdige actuele stand van zaken van de sportverenigingen gepresenteerd. De uitgevoerde studies in de bundel leiden tot een genuanceerd beeld van de sportvereniging anno nu. Als een belangrijke conclusie kan opnieuw worden benadrukt dat DE Nederlandse sportvereniging niet bestaat. De verenigingswereld is ongewoon rijk aan variatie en heeft daarom ook zoveel

mensen iets te bieden. Ook wordt duidelijk dat veel verenigingen geleidelijk evolueren. Deze organisaties gebaseerd op vrijwilligheid, blijken in staat om ‘tradities’ en ‘ambities’ succesvol te verbinden. Voor sommige verenigingen blijft het misschien een lastige spagaat, maar het boek laat zien dat anderen die oefening wel degelijk onder de knie krijgen.

Aan het einde van de bundel stellen de onderzoekers vast dat er goede mogelijkheden zijn om de maatschappelijke inzet van sportverenigingen verder te vergroten. De ambities daarvoor zijn ook aanwezig. Essentieel blijft echter om het verandertempo niet te overschatten en uit te gaan van wat de traditionele kracht van de verenigingen genoemd kan worden. Die is nog steeds in grote verscheidenheid voorhanden. Voortbouwen op de gedrevenheid en passie van de mensen zelf is beter dan maatschappelijke betrokkenheid af te dwingen of verenigingen ongewild de markt op te duwen.

Universiteit Utrecht

